

Pöytäkirja

25.11.2022

VN/13472/2022

VN/13472/2022-VM-33

6. Kokouksen pöytäkirja 23.11.2022

Aika 23.11.2022 klo 9.34–11.45

Paikka Skype / eTuve / nh. Nousukausi (Mariankatu 9)

Osallistujat

puheenjohtaja	Jaana Vehmaskoski, valtiovarainministeriö
vastuuvalmistelija/esittelijä	Elise Luovula, valtiovarainministeriö
sihteeri	Mia Pietarinen, valtiovarainministeriö
jäsenet	Veera Koski-Ekstén, valtiovarainministeriö Ismo Mäenpää, valtiovarainministeriö Mika Junninen, oikeusministeriö Sami Nevalainen, sisäministeriö Nadine Hellberg-Lindqvist, työ- ja elinkeinoministeriö Pekka Vasara, Finanssivalvonta Asta Mykkänen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto Jarkko Mäki, Verohallinto Taito von Konow, johtava asiantuntija, Verohallinto Milka Tornberg-Nyman, Poliisihallitus, Arpajaishallinto Jaakko Christensen, Keskusrikospoliisi, Rahanpesun selvittelykeskus Matti Köngäs, Suojelupoliisi Saara Rundgren, Suojelupoliisi Antti Wahlroos, lakimies, Suojelupoliisi Eveliina Ervasti, Tietosuojavaltuutetun toimisto Emmi Salo, Ulosottolaitos Mika Hermas, Kilpailu- ja kuluttajavirasto Sami Sihvonen, Patentti- ja rekisterihallitus Mika Linna, Finanssiala ry Kristiina Sare, Suomen Asianajajaliitto Anu Torkkeli, Nordea Tomi Immonen, OP
poissa	Maarit Pihkala, valtiovarainministeriö Camilla Söderman-Kylänpää, Tulli Marko Niemelä, Verohallinto, Harmaan talouden selvitysyksikkö Jari Yli-Pelkonen, Poliisihallitus

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

1. Kokouksen avaaminen ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.34. Käytiin läpi osallistujat organisaatioittain.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3. Edellisten kokousten pöytäkirjojen hyväksyminen

- a) Hyväksyttiin 5.10.2022 kokouksen pöytäkirja sellaisenaan.
- b) 27.10. kokouksen, jonka aiheena oli käytännön muutostarpeet Finanssivalvonnan ja Verohallinnon väliseen tietojenvaihtoon, valmistelu on käyty kirjallisesti valmistelumuistion pohjalta. Valmistelussa ilmeni, että Finanssivalvonta saa Harmaan talouden selvitysyksiköltä velvoitteidenhoitoselvitykset niihin tehtäviin, joihin niitä tarvitaan. Eikä tässä vaiheessa ole tarpeen selvittää laajemmin uusia tarpeita. Lisäksi kaupparaportointitietojen luovuttamiseen liittyvien ongelmallisuuksien todettiin menevän tämän työryhmän mandaatin ulkopuolelle. Näin ollen todettiin kirjallisen käsittelyn perusteella, ettei tähän liittyen viedä mitään työryhmän toimintasuunnitelmaan, vaan asian käsittely voidaan päättää.

4. Käytännön muutostarpeet Suojelupoliisin ja rahanpesulain mukaisten valvojen tietojenvaihdossa

Suojelupoliisi esitteli rooliaan tiedon tuottajana. Puheenvuoro sisälsi kuvauksen siviilitiedustelun prosessista (mm. painopisteistä ja tiedustelusyklistä), Suojelupoliisia ohjaavasta lainsäädännöstä ja Suojelupoliisin julkaisuista (kansallisen turvallisuuden katsaus, vuosikirja ja kolumnit), jotka ovat julkisesti saatavilla.

Päätettiin viedä toimintasuunnitelmaan seuraavat toimenpiteet Suojelupoliisin ja rahanpesulain mukaisten valvojen tietojenvaihdon tehostamiseksi:

- AML/CFT viranomaisyhteistyöryhmän ja sen alatyöryhmien (riskiarvio-alatyöryhmä ja valvojen alatyöryhmä) hyödyntäminen tietojenvaihdossa,
- kahdenkeskiset keskustelut Suojelupoliisin ja valvojen kesken,
- rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen kansallisen riskiarvion ajantasaisuudesta huolehtiminen, ja
- Suojelupoliisi pyrkii viemään havaitsemiaan tietojenvaihdon tarpeita eteenpäin organisaatiossaan, jotta asia voidaan huomioida raporteissa ja toiminnan painopisteissä.

Lisäksi todettiin, että Suojelupoliisin tuottama ilmiötieto olisi tärkeää myös ilmoitusvelvollisille. Tätä tietojenvaihtoa voitaisiin käydä muun muassa KRP:n Rahanpesun selvittelykeskuksen vetämässä FAMLIT-yhteistoimintaryhmän (Finnish Anti-Money Laundering Intelligence Taskforce) puitteissa.

5. Verotusmenettelylain muutostarpeet – 20 §

Työryhmässä todettiin, että verotusmenettelylain (jäljempänä VML) 20 §:n muutostarpeet menevät työryhmän mandaatin ulkopuolelle. Valtiovarainministeriön laatimassa tietojenvaihtoselvityksessä ja työryhmän kokousten valmistelumuistioissa on nostettu kuitenkin esille epäselvyyksiä VML:n 20 §:n tulkinnasta, kuten sen toissijaisuudesta suhteessa muuhun lainsäädäntöön. Kokouksessa esitettiin, että asia voitaisiin huomioida toimintasuunnitelmassa siten, että VML:n 20 § otettaisiin uudelleen tarkasteltavaksi, jossain muussa lainsäädäntöhankkeessa.

Työryhmässä kiinnitettiin huomiota tietosuojavaltuutetun 18.11.2022 julkaisemaan päätökseen siltä osin kuin siinä oli painotettu, että yleisen tietosuojasetuksen soveltamiseen siirtymisen jälkeen asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla henkilötietojen käsittelyä sääntelevälle unionin

oikeudelle ja kansalliselle lainsäädännölle asetut edellytykset ovat tarkentuneet. Erityisesti asetuksen 6 artiklan 3 kohta ja 23 artikla asettavat edellytyksiä lainsäädännölle, jolla säännellään asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa henkilötietojen käsittelyä. Lisäksi edellä mainitussa tietosuojavaltuutetun päätöksessä käsiteltiin verotietolain 10 §:n huomioon ottamista tietopyyntöjen rajaamisessa. Pohdittiin, voisiko tietosuojavaltuutetun huomioilla olla laajempaa vaikutusta verohallinnon muihinkin tekemiin tietopyyntöihin, kuin ainoastaan viitatussa tietosuojavaltuutetun päätöksessä käsitellyssä tapauksessa, joka siis koski ainoastaan vertailutietoja (VML 21 §) koskevia tietopyyntöjä.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoiminnan tehostamiseen liittyen nostettiin esiin työryhmässä mahdollinen rahanpesulain 9 luvun 5 §:n laajentaminen, jotta huolehtimisvelvollisilla olevaa tietoa olisi mahdollista luovuttaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen tarkoituksessa myös muillekin kuin Rahanpesun selvittelykeskukselle. Sovittiin, että VM jatkaa asian valmistelua ja tuo työryhmälle erillisen esityksen asiasta käsiteltäväksi.

6. Verotietolain muutostarpeet – 18 §

Sovittiin, että VM valmistee verotietolain 18 ja 20 §:n osalta erillisen esityksen, joka tuodaan työryhmälle kommentoille. VM on yhteydessä vielä valmistelun edetessä suoraan työryhmän jäseniin.

7. Verotietolain muutostarpeet – 19 §

Hyväksyttiin, että lainmuutos valmistellaan hallituksen esitykseen. Suojelupoliisi tuottaa tarvittaessa perusteluja tähän.

8. Verotietolain muutostarpeet – 20 §

Käsiteltiin kohdan 6 yhteydessä.

9. Muut asiat

TEM nosti esiin edelleen työryhmän mandaattiasian. Todettiin, että asettamispäätöksen perusteella pitäydytään rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä, mutta huomioidaan myös kansallisen turvallisuuden tarpeet, joita käsitellään seuraavassa kokouksessa.

10. Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 7.12.2022 klo 9.30–11.30.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.45

Jakelu Työryhmän jäsenet